

СМ 348

МЕДИИ И ЛИТЕРАТУРА

Приета: прот.№ 7 от 27.01.2015 г.

Лектор: Проф. дфн Калина Лукова

АНОТАЦИЯ

Лекционният курс представя корелацията литература – медии в актуален хуманитарен контекст. Съвременната хуманитаристика е конфрнтирана от присъствието на тези конкурентни културни парадигми, което налага съпоставителното им разглеждане. Съпоставителната проблематика на дисциплината се свързва с трансформиращите влияния между литература и медии по отношение на: медиаспецификата на книгата; взаимодействието между литературен текст и медиатекст в хибридни жанрови форми; граничната семантика на публицистиката; моделиращото присъствие на литературата в медиите и създаването на нови литературно-медийни конструкти; мултитехнологичните деструкции в литературното и журналистическото писане, и разколебаването на традиционните фигури на писателя и журналиста. Лекционният курс предлага актуална информация, чрез която се включва в съвременните полемики за метаморфозите на книгата и медията в постгутенберговата епоха.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Лекционният курс има за задача да запознае студентите с устойчивите взаимоотношения между литература и медии в аспектите на : книгата и генезиса на медиите; рефлексивните проекции на книгата в медиалогичните модели; съвременните литературни и медиаморфози. По-конкретно, студентите трябва:

- да характеризират двупосочните влияния и трансформативни процеси между литература и медии;
- да идентифицират и анализират хибридни литературно-медийни модели в мултимедийното общество;
- да дискутират постмодерните представи за взаимодействието литература – медии, като: интернет литературна журналистика, новата „нова журналистика”, „журналистика без журналисти”, мултимедийни книги, „изливаща се култура”, „култура на нетърпението”, „култура на складирането”, „версията на мъртвото дърво”.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	Общ
Журналистика	Задължителна	4	20	20		40	20		20	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Книгата като медия.

Теории за книгата като първата медия и генеалогичната ѝ връзка с медийната публичност. Книгата като универсална медия. Субмедийен прочит.

Тема 2. Книгознание и медиазнание.

Метаморфози на книгата и медията в постгутенберговата епоха. "Безтелесните" книги и медии. Съвременните мултимедийни книги и online медии.

Тема 3. Литературен текст и медиатекст – междутекстови връзки, трансформативност, жанрови смесвания.

Олитературяване на журналистически жанрове / фейлетон, пътепис, очерк/ и медиатизиране на литературни форми / медийна проза, репортерски разказ, документален роман/.

Тема 4. Публицистика .

Генезис – проблемът за граничността между литература и журналистика. Българската публицистика – класика и съвременност.

Тема 5. Литературата в медиите. Литература и печат.

Наративни техники в медиите – литературно новинарство, репортажна литература. Понятието „нова журналистика” и литературните парадигми.

Тема 6. Литературата в електронните медии – трансформативни модели.

Литература и радио – радиопортрет, радиопиеса, фичър.

Литература и телевизия – литературно-телевизионни разкази; tv разказвачи на човешки истории и форматни образи в реалити формати; трансформации на булевардния роман в мелодрамата и телевизионния сериал.

Тема 7. Интернет литературна журналистика / новата „нова журналистика”/ – глобален разказ, граждани репортери, електронен диалог, online изповед; блогове-разкази; съчетаване на web технологии с наративни техники.

Тема 8. Писателят като журналист. Журналистът като писател.

Типологии в западноевропейския и българския контекст.

Разколебаване на традиционните фигури на писателя – журналист в съвременни виртуални образи – блог писатели и журналисти. Полемки за „смъртта на автора” и „журналистика без журналисти”.

Тема 9. „Културата на складирането” и „ Изливащата се култура” като постмодерни литературно – медийни категории.

САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА

1. Студентите изготвят курсова работа: съпоставително изследване върху литературно – медийен текст или формат, напр. медийна проза, репортерски разказ, литературно новинарство, блог разказ, online изповед, tv сериал и мелодрама, реалити формати.

2. Финален тест.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

- 1.Методи за текущо оценяване – финален тест, курсова работа.
- 2.Семестриален изпит – писмен.
- 3.Формиране на крайната оценка – тест(20%) + курсова работа /30%/ + семестриален изпит(50%)

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. АРЛЕН, М .Бележки върху новата журналистика, Литературата, 2008, кн. 4.
2. БАБУ, М. Промените, причинени от дигиталните технологии, в литературната институция, Литературата, 2008, кн. 4.
3. БЕНБАСАТ, Алберт. Книгата като тяло и като дух. В. Търново: Унив. изд. Св. св. Кирил и Методий, 2004.
4. ДЕЙВИД БЕЛ и др. Киберкултурата: Основни концепции / Дейвид Бел, Брайън Д. Лоудър, Никълъс Плийс, Дъглас Шулър/. София: Атика, 2004.
5. Бизнес среда на книгата. Сб. доклади от науч. семинар по книгоиздаване, проведен на 23 ноем. 2004 г. във ФЖМК на СУ "Св. Климент Охридски". Състав. А. Бенбасат, В. Вълканова, П. Филева.,София: Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2007.
6. ЕКО, Умберто. От Интернетта к Гутенбергу: Текст и хипертекст: Лекция. Моск. госуд. унив. 20.05.1998. Available from: <http://iner.net.ru.808./10/32.htm>.
7. Интернет, четенето и изливащата се култура. (Интервю с Жан-Франсоа Барбие-Буве)- Култура,г.XLVI,бр.22(2230),31май 2002,с.10-11; <http://www.online.bg/kultura/my_html/2230/internet.htm> (31.07.2006).
8. История на книгата. Книгата в историята / Състав. А. Гергова, Кр. Даскалова./, София: Унив. изд. "Св. Кл. Охридски", 2001.
9. КАСТЕЛС, Мануел. Информационната епоха: Икономика, общество и култура: Т. 1. Възходът на мрежовото общество.,София: ЛИК, 2004.
10. КОЗЛУДЖОВ, Запрян. Еротика на книжното тяло - *Страница*, 2000, № 2, с. 119–122.
11. ЛОЗАНОВ, Георги. Книгата преди, по време и след книгата - *Лит. вестник*, № 13, 5–11 апр. 2000, с. 1–2.
12. ЛУКОВА,К. Литературните сюжети на печата. „Фабер”, 2008.
13. ЛУКОВА, К. За съвременната хуманитаристика – В: Съвременна хуманитаристика, 2010, бр. 1, 5 -11.
14. ЛУКОВА, К. Литературните години и печатът.. – В: Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев”, т. 46, серия 7, 2007, 111-115.
15. Лукова, К. Литературен текст и медиатекст – междутекстови връзки, трансформативност, жанрови смесвания. - В:Научни трудове на ПУ» Паисий Хилендарски», т.48, кн. 1, сб.Б, 2010, 172-181.
16. МАКЛУЪН, Маршал и Ерик МАКЛУЪН. Закони на медиите. – София: Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 1995.
17. МАНГЕЛ, Алберто. История на четенето., София, Прозорец, 2004.
18. ЛЕНСКИЙ, Б. В. Книга в современных информационных потоках: XXI век.,Москва, 2000.
19. Общество и книга: От Гутенберга до Интернета., Москва, 2000.
20. ПАВЛОВА, И. „Новият „нов журнализъм” или за „журналистика без журналисти”, Литературата, 2008, кн. 4
21. ПИВО, Бернар. Професия читател., София, Прозорец, 2003.
22. ПРОТОХРИСТОВА, Клео. Книгата и четенето в контекста на постгутенберговото изобретение . - *Литературен вестник*,2000, бр.14 .
23. ТОДОРОВ, Тодор. Електронни книги.,София, Астарта, 2003.
24. ФИДЛЪР, Роджър. Медиаморфоза: Да разберем новите медии., София, Кралица МАБ, 2005.
25. ЦВЕТКОВА, Милена. За новия стар смисъл на книгата като медия. - В :Библиотечното сътрудничество – настояще и бъдеще: Идеи и проекти за изследвания в областта на писмените комуникации.София,2003,с.114–128. Availablefrom: <<http://www.lib.bg/Tsvetkova2003.htm>>.

26. ЦВЕТКОВА, Милена. Как компютърът реабилитира културата на четенето - *Наука*, 2002, бр.3, с. 48–53. Също и в: *LiterNet: Ел. списание*, № 4 (77), 06.04.2006. Available from: <<http://litenet.bg/publish3/mtzvetkova/kak.htm>>.
27. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в интериора - В: *Бизнес среда на книгата.*, Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2007, с. 95–115.
28. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в, около и извън тялото . – В: *Книгата.Бъдеще време в миналото.*, София, 2004, с. 93–106.
29. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в проекта на “асиметричната цивилизация” - *Литернет*, 2005, № (72). Available from: <http://litenet.bg/e-zine/05_11.htm#0>;
30. ЦВЕТКОВА, Милена. Медиаспецифика на книгата. - В: *Год. на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Факултет по журналистика и масова комуникация.*,Т.10. София, 2003, с. 43–73.
31. ЦВЕТКОВА, Постписмената книга . - *Литернет*, 18.02.2008, № 2 (99). Available from: <http://litenet.bg/publish3/mtzvetkova/postpismena.htm>.
32. ЦВЕТКОВА, Милена. Рефлексивна проекция на книгата: Медиалогичен модел за изследване на обратната връзка. – В: *Год. на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Факултет по журналистика и масова комуникации*, т.14, София, 2007, с.109–152
33. ЮРДХАЙМ, Хелге. *Наука за четенето: Проект за нова филология.*, София, 2005.

СМ 348

МЕДИИ И ЛИТЕРАТУРА

Лектор: Проф. дфн Калина Лукова

1. **Книгата като медия.** Теории за книгата като първата медия и генеалогичната ѝ връзка с медийната публичност. Книгата като универсална медия. Субмедийен прочит.
2. **Книгознание и медиазнание.** Метаморфози на книгата и медията в постгутенберговата епоха. "Безтелесните" книги и медии. Съвременните мултимедийни книги и online медии.
3. **Литературен текст и медиатекст – междутекстови връзки, трансформативност, жанрови смесвания.** Олитературяване на журналистически жанрове / фейлетон, пътепис, очерк/ и медиатизиране на литературни форми / медийна проза, репортерски разказ, документален роман/.
4. **Публицистика .** Генезис – проблемът за граничността между литература и журналистика. Българската публицистика – класика и съвременност.
5. **Литературата в медиите. Литература и печат.** Наративни техники в медиите – литературно новинарство, репортажна литература. Понятието „нова журналистика” и литературните парадигми.
6. **Литературата в електронните медии – трансформативни модели.** Литература и радио – радиопортрет, радиопиеса, фичър. Литература и телевизия – литературно-телевизионни разкази; tv разказвачи на човешки истории и форматни образи в реалити формати; трансформации на булевардния роман в мелодрамата и телевизионния сериал.
7. **Интернет литературна журналистика / новата „нова журналистика”/** – глобален разказ, граждани репортери, електронен диалог, online изповед; блогове-разкази; съчетаване на web технологии с наративни техники.
8. **Писателят като журналист. Журналистът като писател.** Типологии в западноевропейския и българския контекст. Разколебаване на традиционните фигури на писателя – журналист в съвременни виртуални образи – блог писатели и журналисти. Полемки за „смъртта на автора” и „журналистика без журналисти”.
9. **„Културата на складирането” и „ Изливащата се култура”** като постмодерни литературно – медийни категории.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. АРЛЕН, М .Бележки върху новата журналистика, Литературата, 2008, кн. 4.
2. БАБУ, М. Промените, причинени от дигиталните технологии, в литературната институция, Литературата, 2008, кн. 4.
3. БЕНБАСАТ, Алберт. Книгата като тяло и като дух. В. Търново: Унив. изд. Св. св. Кирил и Методий, 2004.
4. ДЕЙВИД БЕЛ и др. Киберкултурата: Основни концепции / Дейвид Бел, Брайън Д. Лоудър, Никълъс Плийс, Дъглас Шулър/. София: Атика, 2004.

5. Бизнес среда на книгата. Сб. доклади от науч. семинар по книгоиздаване, проведен на 23 ноем. 2004 г. във ФЖМК на СУ "Св. Климент Охридски". Състав. А. Бенбасат, В. Вълканова, П. Филева.,София: Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2007.
6. ЕКО, Умберто. От Интернетта к Гутенбергу: Текст и гипертекст: Лекция. Моск. госуд. унив. 20.05.1998. Available from: <http://iner.net.ru.808./10/32.htm>.
7. Интернет, четенето и изливащата се култура. (Интервю с Жан-Франсоа Барбие-Буве)-Култура,г.XLVI,бр.22(2230),31май 2002,с.10-11;
<http://www.online.bg/kultura/my_html/2230/internet.htm> (31.07.2006).
8. История на книгата. Книгата в историята / Състав. А. Гергова, Кр. Даскалова./, София: Унив. изд. "Св. Кл. Охридски", 2001.
9. КАСТЕЛС, Мануел. Информационната епоха: Икономика, общество и култура: Т. 1. Възходът на мрежовото общество.,София: ЛИК, 2004.
10. КОЗЛУДЖОВ, Запрян. Еротика на книжното тяло - *Страница*, 2000, № 2, с. 119–122.
11. ЛОЗАНОВ, Георги. Книгата преди, по време и след книгата - *Лит. вестник*, № 13, 5–11 апр. 2000, с. 1–2.
12. ЛУКОВА,К. Литературните сюжети на печата. „Фабер”, 2008.
13. ЛУКОВА, К. За съвременната хуманитаристика – В: Съвременна хуманитаристика, 2010, бр. 1, 5 -11.
14. ЛУКОВА, К. Литературните години и печатът.. – В: Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев”, т. 46, серия 7, 2007, 111-115.
15. Лукова, К. Литературен текст и медиатекст – междутекстови връзки, трансформативност, жанрови смесвания. - В:Научни трудове на ПУ» Паисий Хилендарски», т.48, кн. 1, сб.Б, 2010, 172-181.
16. МАКЛУЪН, Маршал и Ерик МАКЛУЪН. Закони на медиите. – София: Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 1995.
17. МАНГЕЛ, Алберто. История на четенето., София, Прозорец, 2004.
18. ЛЕНСКИЙ, Б. В. Книга в современных информационных потоках: XXI век.,Москва, 2000.
19. Общество и книга: От Гутенберга до Интернетта., Москва, 2000.
20. ПАВЛОВА, И. „Новият „нов журнализъм” или за „журналистика без журналисти”, Литературата, 2008, кн. 4
21. ПИВО, Бернар. Професия читател., София, Прозорец, 2003.
22. ПРОТОХРИСТОВА, Клео. Книгата и четенето в контекста на постгутенберговото изобретение . - *Литературен вестник*,2000, бр.14 .
23. ТОДОРОВ, Тодор. Електронни книги.,София, Астарта, 2003.
24. ФИДЛЪР, Роджър. Медиаморфоза: Да разберем новите медии., София, Кралица МАБ, 2005.
25. ЦВЕТКОВА, Милена. За новия стар смисъл на книгата като медия. - В :Библиотечното сътрудничество – настояще и бъдеще: Идеи и проекти за изследвания в областта на писмените комуникации.София,2003,с.114–128. Availablefrom: <<http://www.lib.bg/Tsvetkova2003.htm>>.
26. ЦВЕТКОВА, Милена. Как компютърът реабилитира културата на четенето - *Наука*, 2002, бр.3, с. 48–53. Също и в: *LiterNet: Ел. списание*, № 4 (77), 06.04.2006. Available from: <<http://litenet.bg/publish3/mtzvetkova/kak.htm>>.
27. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в интериора - В: Бизнес среда на книгата., Унив. изд. Св. Кл. Охридски, 2007, с. 95–115.
28. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в, около и извън тялото . – В: Книгата.Бъдеще време в миналото., София, 2004, с. 93–106.
29. ЦВЕТКОВА, Милена. Книгата в проекта на “асиметричната цивилизация” - *Литернет*, 2005, № (72). Available from: <http://litenet.bg/e-zine/05_11.htm#0>;
30. ЦВЕТКОВА, Милена. Медиаспецифика на книгата. - В: *Год. на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Факултет по журналистика и масова комуникация.*,Т.10. София, 2003, с. 43–73.
31. ЦВЕТКОВА, Постписмената книга . - *Литернет*, 18.02.2008, № 2 (99). Available from: <http://litenet.bg/publish3/mtzvetkova/postpismena.htm>.
32. ЦВЕТКОВА, Милена. Рефлексивна проекция на книгата: Медиалогичен модел за изследване на обратната връзка. – В: *Год. на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Факултет по журналистика и масова комуникации*,т.14,София,2007,с.109–152
33. ЮРДХАЙМ, Хелге. Наука за четенето: Проект за нова филология., София, 2005.